

Seksualność Polek

Raport *Seksualność Polaków 2002*

Sexuality of Polish women
Report „Sexuality of Polish people 2002”

Zbigniew Lew-Starowicz, Michał Lew-Starowicz

Seksualność kobiet w Polsce na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat ujawniła zmianę w kilku zakresach: obniża się wiek inicjacji seksualnej, zwiększa się pozytywna ocena przebiegu inicjacji seksualnej, liczba partnerów seksualnych, stan zdrowia seksualnego i ocena jakości życia seksualnego, postawy wobec seksu są bardziej otwarte. Niepokojącym natomiast jest fakt, że co czwarta kobieta odczuwa zanik zainteresowania życiem seksualnym, a kobiety w wieku menopauzalnym są mniej aktywne seksualnie w porównaniu z kobietami z innych krajów europejskich.

Słowa kluczowe: seksualność, kobiety, Polska

(Przegląd Menopauzalny 2002; 4:64–73)

Wstęp

Badania dotyczące seksualności kobiet w Polsce z zastosowaniem metod ankietowych zapoczątkowała H. Malewska w 1967 r., ograniczały się one jednak do kobiet mieszkających w Warszawie. Pierwszym badaniem na reprezentatywnej ogólnopolskiej populacji był raport *Życie seksualne Polaków* z 1992 r. (Lew-Starowicz 1992) wykonany przez SMG/KRC. W 2002 roku zostały powtórzone badania z zastosowaniem tej samej ankiety i również przez firmę SMG/KRC na populacji 426 kobiet w wieku 15–75 lat. Badanie zostało przeprowadzone jako moduł badania Omnibus wykonywanego cyklicznie przez SMG/KRC Poland Media SA. Respondentki w krótkim wywiadzie ankietarskim *face-to face* na inny temat pytano, czy zgodzą się na udział w badaniu dotyczącym życia seksualnego, zapewniając jednocześnie o anonimowości ich odpowiedzi. Osobom, które wyraziły zgodę wręczano kopertę z kwestionariuszem do samodzielnego wypełnienia. Wypełnione przez respondentki ankiety były wrzucane do urny. Ankieta obejmowała 103 skalowane pytania.

Wyniki i ich omówienie

Większość respondentek pozytywnie ocenia małżeństwo swoich rodziców (ryc. 1.). Najbardziej typowym modelem w rodzinie jest partnerstwo i dominacja ojców (ryc. 2.). W porównaniu z 1992 r. zwiększył się odsetek kobiet podających model partnerski. Polki są najczęściej uświadamiane seksualnie przez rówieśników (ryc. 3.). W porównaniu z 1992 r. zwiększyła się rola szkoły (z 9 na 17%). Wiek *menarche* (ryc. 4.) niewiele się różni od danych z 1992 r. W dzieciństwie 3% kobiet doświadczyło przemocy seksualnej (ryc. 5.). Zachowania masturbacyjne ujawniło 26% badanych (ryc. 6.), identycznie jak w 1992 r. Co czwarta kobieta ujawnia negatywne uczucia wiążące się z zachowaniami masturbacyjnymi. Aktywność seksualna Polek (ryc. 7.) jest niższa w porównaniu z wynikami badań w innych krajach Europy. W wieku menopauzalnym rzadkie kontakty seksualne ujawnia 47% badanych, gdy natomiast w Europie dotyczy to 1/3 kobiet. Na uwagę zasługuje deklaracja adekwatności częstotliwości

Zakład Psychoterapii, Problemów Społecznych i Rehabilitacji Seksualnej Wydział Rehabilitacji AWF,
kierownik: prof. dr hab. med. Zbigniew Lew-Starowicz

współżycia seksualnego z potrzebami (ryc. 8.). 92% badanych kobiet osiąga orgazm w kontaktach seksualnych (ryc. 9.). W porównaniu z 1992 r. zwiększyła się populacja kobiet osiągających orgazm w trakcie stosunku (z 75 na 87%). Prawdopodobnie wiąże się to ze zmianami w obyczajowości seksualnej w Polsce. Najczęściej ujawnianym problemem seksualnym kobiet jest zmniejszenie potrzeb seksualnych (ryc. 10.). W porównaniu z badaniami z 1992 r. istotnie zmalał odsetek kobiet deklarujących zmniejszone potrzeby seksualne (z 34 do 25%) oraz narzekających na rzadkie osiąganie orgazmu (z 24 na 17%). U kobiet w wieku menopauzalnym zmniejszenie potrzeb seksualnych ujawnia 38% badanych, brak *lubricatio* 16%, brak orgazmu 18%, pochwice 5%. Ogólną poprawę zdrowia seksualnego kobiet można tłumaczyć zwiększonym zakresem promocji zdrowia seksualnego w mediach, w służbie zdrowia, większym zainteresowaniem kobiet jakością życia w tej sferze życia. W Polsce dominuje model związku kobiety ze starszym wiekiem partnerem (ryc. 11.), ale w porównaniu z 1992 r. wzrosła populacja kobiet wiążących się z młodszymi wiekiem partnerami.

Postawy kobiet wobec seksu (ryc. 12.) ujawniają jego akceptację i zróżnicowanie, prawie identycznie jak w 1992 r. Podobnie trwale są poglądy Polek co do określonych zjawisk obyczajowych (ryc. 13.), w porównaniu do mężczyzn są one bardziej konserwatywne, szczególnie u kobiet w wieku menopauzalnym. Pozytywną samoocenę Polek w roli kochanek ujawnia 46% badanych (ryc. 14.), w porównaniu z 1992 r. zmniejszyła się o połowę populacja kobiet traktujących seks jako powinność wobec mężczyzny. Pewnym zaskoczeniem są dane z ryc. 15., zwłaszcza w zakresie akceptacji kapłaństwa kobiet. W porównaniu z 1992 r. 3-krotnie wzrósł odsetek kobiet z tego typu postawą, zwłaszcza u kobiet młodych. Można to

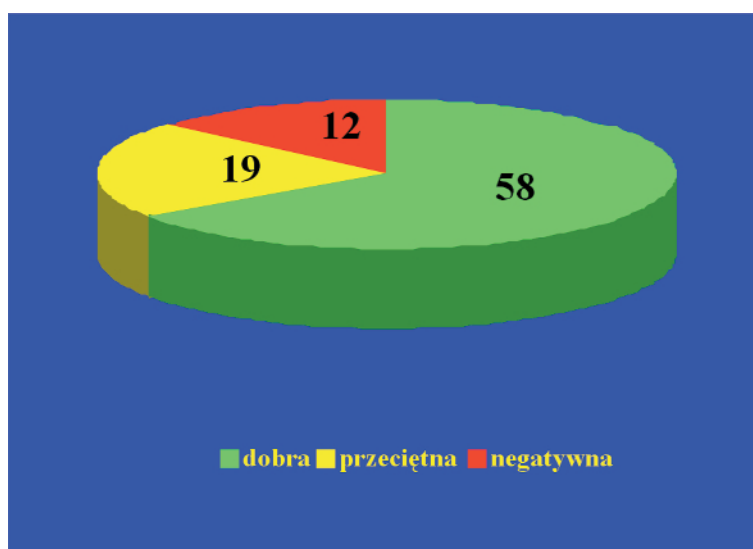
wyjaśnić nagłaśnianiem przez media tego zjawiska na Zachodzie. Z ryc. 16. wynika, że Polki są wierne i nie uległo to istotnej zmianie od 1992 r. Podobne zjawisko dotyczy kontaktów przedmałżeńskich (ryc. 17.), oceny tego, co jest ważne w życiu seksualnym (ryc. 18.). Treść snów erotycznych kobiet (ryc. 19.) można ocenić jako typową i porównywalną z raportami z innych krajów. W porównaniu z 1992 r. zwiększyła się populacja kobiet oceniająca dziewictwo jako rzecz bez znaczenia (ryc. 20.), u kobiet w wieku menopauzalnym tego typu postawę ujawnia 1/4 badanych.

Do 18. roku życia współżycie seksualne inicjuje wyłącznie 43% kobiet, a po 20. roku życia 1/3 kobiet (ryc. 21.). W porównaniu z 1992 r. obniżył się średni wiek inicjacji seksualnej. W porównaniu z 1992 r. zwiększyła się populacja kobiet pozytywnie oceniających przebieg inicjacji seksualnej (ryc. 22.). Nie uległa też zmianie motywacja inicjacji seksualnej (ryc. 23.). U kobiet w wieku menopauzalnym motywem inicjacji seksualnej było: uczucie u 56% badanych, potrzeba dorosłości u 13%, ciekawość u 28%. Upodobania seksualne kobiet (ryc. 24.) nie uległy istotnym zmianom w porównaniu z 1992 r., a u kobiet w wieku menopauzalnym jedyną ujawnioną różnicą jest większa aktywność masturbacyjna – 15%.

Liczba partnerów seksualnych (ryc. 25.) w porównaniu z 1992 r. ujawnia jedną zmianę – zmniejszyła się liczba kobiet deklarujących związek z jednym partnerem (z 58 na 47%).

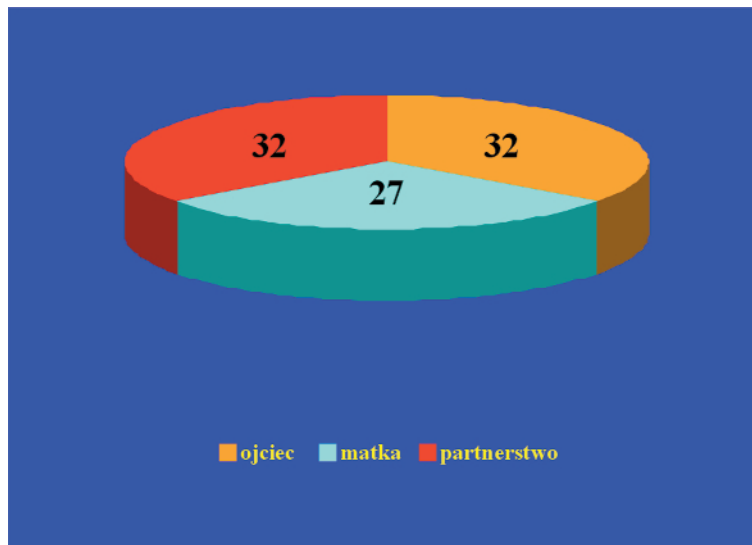
Adres do korespondencji

Zakład Psychoterapii, Problemów Społecznych
i Rehabilitacji Seksualnej
Wydział Rehabilitacji AWF
00-968 Warszawa 45
ul. Marymoncka 34
skr. poczt. 55

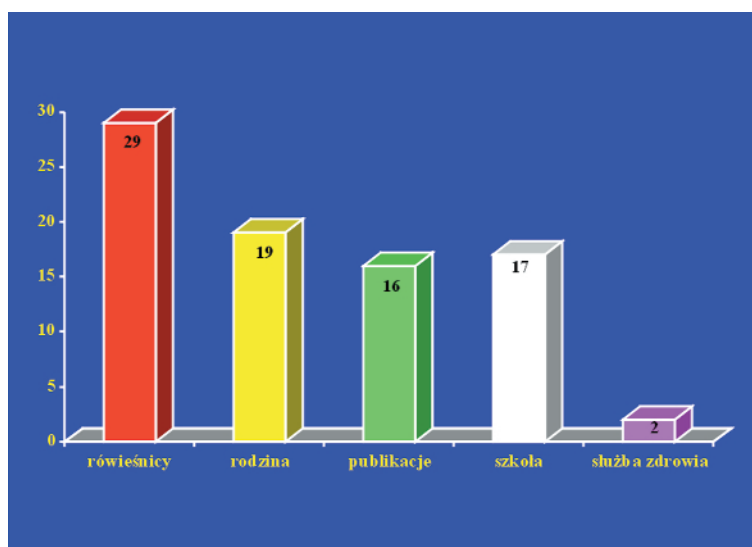

Ryc. 1.
Ocena małżeństwa
rodziców

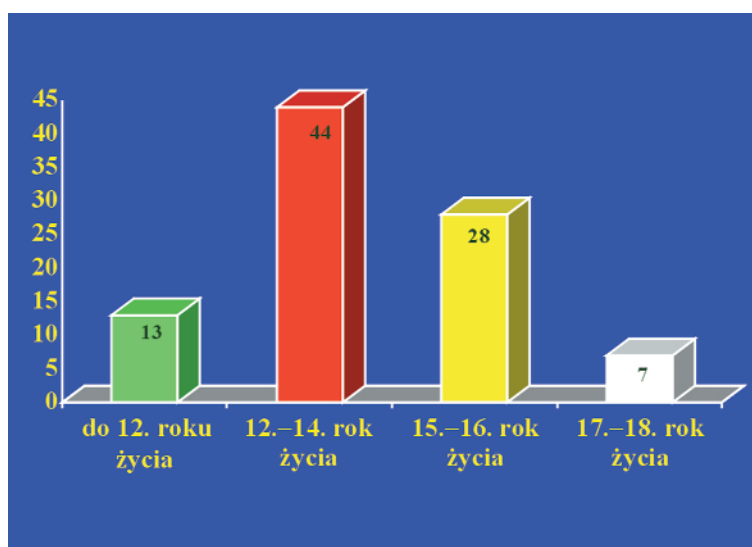

Ryc. 2.
Władza
w rodzinie

Ryc. 3.
Źródło
uświadczenia
seksualnego

Ryc. 4.
Wiek
menarche

DOŚWIADCZENIA SEKSUALNE DO 15. ROKU ŻYCIA

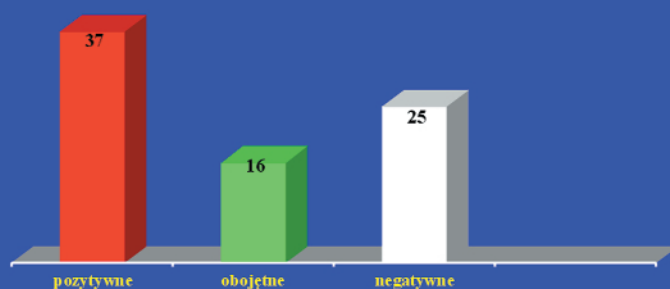
➔ spotkanie z ekshibicjonistą – 9

➔ wymuszony kontakt seksualny – 3

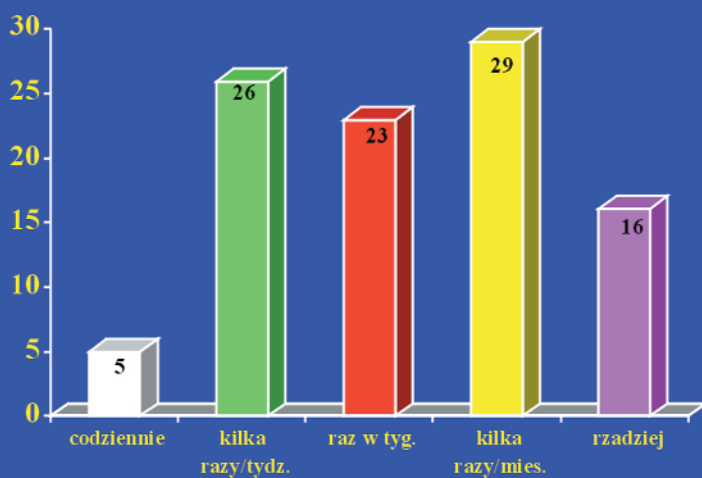
Ryc. 5.
Doświadczenia
seksualne
do 15. roku życia

TAK – 26

uczucia wiążące się z masturbacją

Ryc. 6.
Zachowania
masturbacyjne

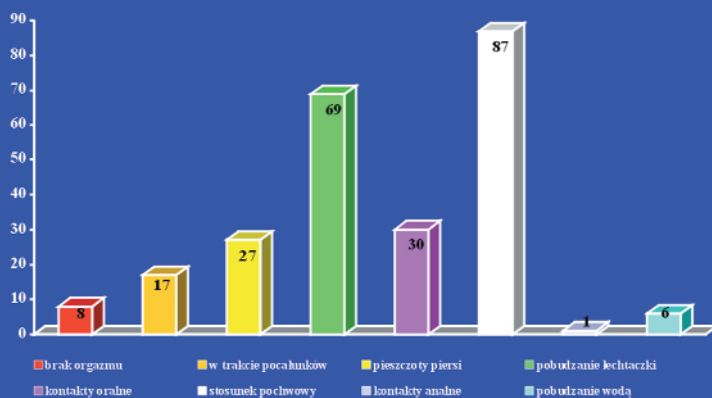

Ryc. 7.
Częstotliwość
kontaktów
seksualnych

↪ zbyt duża	–	9
↪ adekwatna	–	75
↪ zbyt rzadka	–	9

Ryc. 8.
Ocena
częstotliwości
kontaktów
seksualnych

Ryc. 9.
Droga
osiągnięcia
orgazmu

↪ hypolibidemia	–	25
↪ dyspareunia	–	13
↪ pochwica	–	2
↪ rzadko orgazm	–	17
↪ awersja	–	3

Ryc. 10.
Problemy
seksualne

